

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med dette lovforslag sigtes der primært mod at give folkebibliotekerne bedre rammer for at løse deres informations- og kulturpolitiske opgaver i informations- og videnssamfundet. Lovforslaget har endvidere til formål at præcisere grundlaget for det samarbejdende biblioteksvæsen, hvor forskningsbiblioteker og specialbiblioteker understøtter folkebibliotekernes opgavevaretagelse.

Informationssamfundet er karakteriseret ved en stærkt voksende informationsproduktion og en øget benyttelse af information i alle dens former. Flere kan få adgang til mere information på en enklere måde. Benyttelsen finder sted i erhvervs- og uddannelsesmæssig sammenhæng og danner grundlag for almen oplysning, uddannelse gennem hele livet og kulturelle aktiviteter i bred forstand – områder, som det netop er folkebibliotekernes formål at understøtte. De hidtidige erfaringer viser, at udnyttelsen af elektroniske informationsressourcer vokser hurtigt på alle samfundslivets områder, men at det ikke ændrer ved det forhold, at trykt materiale - bøger, tidsskrifter og aviser - fortsat spiller en afgørende rolle i informationsformidlingen. Folkebibliotekerne oplever således i disse år en øget benyttelse af bøger, og en stærkt stigende benyttelse af ikke-trykte medier.

I denne udvikling forandres og forstærkes bibliotekernes samfundsmæssige betydning som informations-, videns- og kulturformidlende institutioner.

På den ene side skal biblioteket fastholdes som et fysisk sted i lokalsamfundet, hvor der er adgang til at låne en bred vifte af materialer, hvor man kan få information om lokale samfundsforhold og ny lovgivning mv., og hvor man kan få inspiration og rådgivning i informationssøgning i tilknytning til uddannelse, personlig udvikling eller kulturelle aktiviteter. På den anden side er der et voksende behov for at udvikle det elektroniske bibliotek, hvor der er adgang via Internet til for eksempel bibliotekskataloger og tidsskrifter i fuldtekstdatabaser. Især på uddannelsesområdet kan

forbedrede muligheder for adgang til elektroniske informationsressourcer medvirke til øget kvalitet.

Bibliotekernes grundlæggende opgave er at sikre, at alle har adgang til den voksende mængde af information. Det sker ved at give direkte adgang til et udvalg af materialer på biblioteket, ved at fremskaffe materiale fra andre biblioteker gennem bibliotekernes lånesamarbejde og ved at give adgang til elektroniske informationsressourcer. Det sidste kan i stigende grad ske fra computere på arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner og private hjem. Dernæst har bibliotekerne en voksende opgave i at hjælpe med at finde den rette information - med at ordne og målrette de stadigt voksende informationsmængder - til de forskellige brugergrupper.

Med et bredere medieudbud og Internetadgang får folkebibliotekerne mulighed for at udvikle nye målrettede tilbud - og dermed mere offensivt at lade bibliotekernes formål spille sammen med målsætningerne på andre områder. Gennem bibliotekernes virksomhed kan for eksempel børns læselyst stimuleres, men også deres kritiske sans i forhold til de nye medier. Bibliotekerne har herudover mulighed for at iværksætte tilbud til etniske minoriteter - blandt andet gennem udnyttelse af Internet - og kan dermed medvirke til at styrke bestræbelserne på at fremme deres integration i det danske samfund. Ligeledes giver informationsteknologien og de nye medier grundlag for at øge informationsadgangen for mange handicappede medborgere. Det forudsætter dog, at udbydere af digitalt baseret information overholder visse minimumsstandarder for tilgængelighed. Det er væsentligt, at biblioteksvæsenet inddrager dette aspekt i den fremtidige udvikling.

Lovforslaget tager afsæt i regeringens politik på det informationsteknologiske område og bygger i vid udstrækning på den betænkning, der er afgivet af Udvalget om bibliotekerne i informationssamfundet - det såkaldte UBIS-udvalg (jf. nedenfor).